

Dotze candidatures es presentaran per la circumscripció única de les Balears al Congrés dels Diputats espanyol: PP, PSOE, PSM-Iniciativa Verds-Entesa-Equo, ERC, UPD, Partido Familia y Vida, Unificación Comunista de España, Partido Animalista, Escaños en Blanco, Esquerra Unida-IU, Anticapitalista i Ciudadanos Centro Democrático. Només els dos primers partits tenen escons assegurats. El tercer, podria ser. La resta, impossible.

Aquestes són les candidatures validades finalment per la junta electoral. Per primera vegada, les opcions que no tenen representació al Congrés han hagut de recollir un nombre de signatures –0,1% del cens electoral– a cada circumscripció per la qual es volen presentar. Després, la junta electoral ha validat les signatures recollides. El PSM ha estat el partit que més n'ha presentades. Més d'11.000 (el mínim eren 731).

A les Balears es trien vuit escons. Els resultats del 2008 foren un empat a quatre entre PSOE i PP i, en nombre de vots, la victòria dels socialistes per 1.000 sufragis escassos. Era la primera vegada en 22 anys que guanyaven uns comicis a les Illes. De fet, abans el PSOE només havia guanyat les eleccions espanyoles del 1982 i les del 1986. A tota la resta de convocatòries –locals, balears, espanyoles o europees– havia guanyat la dreta, sota el nom de PP, d'AP o d'UCD.

Pel que fa als partits nacionalistes balears, les coses han canviat força d'ençà de les darreres eleccions espanyoles. De la unitat d'aleshores s'ha passat a la divisió actual.

Nacionalisme dividit. A les eleccions del 2008 tots els partits nacionalistes de les Illes –PSM, UM, ERC i Entesa– es van presentar units. No en quedava cap partit nacionalista despenjat i la coalició presentava de cap de llista un candidat de pes, Pere Sampol, del PSM. Però el resultat va ser decebedor. Amb prou feines si arribaren a 25.000 sufragis.

Fins aleshores ja s'havien palesat diferències prou serioses entre els partits nacionalistes illencs. Tanmateix, a partir d'aleshores foren més

Joan Lladó, president d'ERC a Mallorca, serà el número 3 a la llista del partit per Barcelona. A la

El PP vol arrodonir

Les incògnites de les eleccions del 20N a les Balears són si el PSM obtindrà un bon resultat i si el PP guanyarà per molt o per més.

intenses que mai. Les relacions entre PSM i ERC, per una banda, i PSM i UM, per una altra, varen anar esdevenint cada vegada més tibants. En el cas de PSM-UM, també enterbolien la relació el reguitzell de casos de corrupció que afectaven Unió Mallorquina. Fins al punt que, per aquest motiu, el febrer de l'any passat el PSIB-PSOE i el PSM van fer fora UM dels governs de les principals institucions balears.

Posteriorment, arran dels afers judicials, UM va desaparèixer, el febrer

d'enguany, i va ser substituïda per Convergència per les Illes. Els resultats de les eleccions autonòmiques del maig passat foren molt diferents per a l'un partit i per a l'altre.

El PSM aconseguí un registre que l'acostava al millor resultat de la seva història, malgrat que –com el PSOE– va perdre el poder i hagué de lamentar la majoria absoluta del PP. Després d'uns quants anys de dubtes, el partit havia decidit de marcar perfil propi i les urnes li ho recompensaven.

dreta, el batlle d'Esporles i cap de llista del PSM, Miquel Ensenyat.

Convergència, en canvi, no va poder entrar al Parlament balear. Durant l'estiu passat, el president del nou partit, Josep Melià, llançava la idea d'una coalició nacionalista amb el PSM i, també, els regionalistes de la Lliga Regionalista de Balears (que tampoc no havien aconseguit representació al Parlament balear) per al 20N. Però el PSM ho rebutjà. Els nacionalistes progressistes s'estimaven més repetir l'operació del maig passat. És a dir, fer coalició amb els dos petits partits que ja l'havien acompanyat: Iniciativa-Verds –que assumeix també el nom d'Equo a les Balears– i Entesa per Mallorca. Finalment, Convergència anuncià que no es presentaria a les eleccions espanyoles.

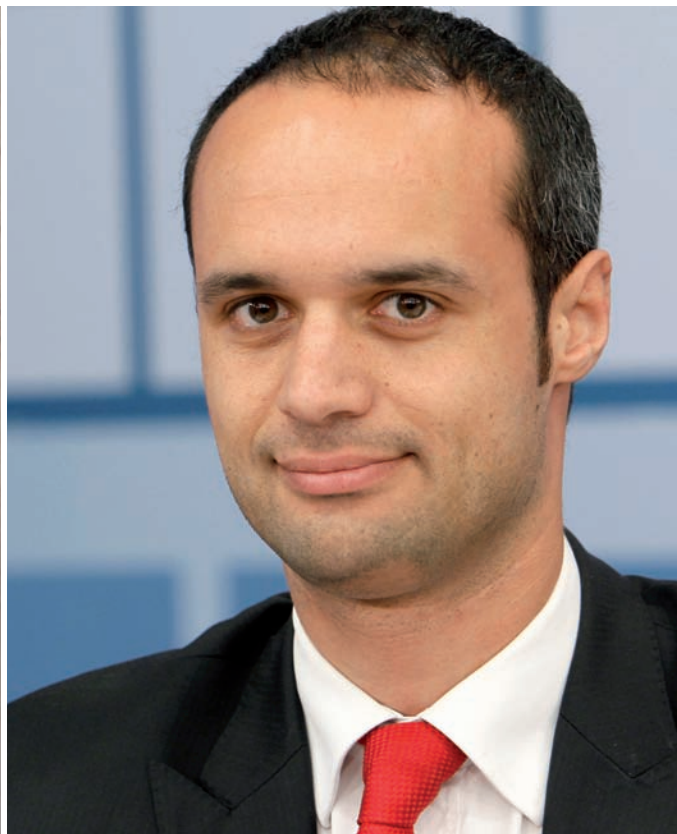
Quant a la relació entre PSM i ERC ha estat encara molt més tempestuosa, des dels temps de l'aliança de 2008. La formació encapçalada per Joan Lladó i la de Biel Barceló xocaren des d'aleshores en nombroses ocasions. Va arribar al punt que fins i tot va ser impossible que anassin juntes

a les eleccions europees del 2009, a les quals el PSM es quedà sense cap referència, sense cap aliat per a córrer a les urnes i, consegüentment, es trobà obligat a no participar als comicis. Era la primera vegada en la seva història que no es presentava a unes eleccions. Va ser el moment en què les relacions entre PSM i ERC es trencaren irremediablement. Més endavant, a més, Lladó va impulsar una estratègia de diferenciació dels seus socis del Bloc per Mallorca –l'aliança per a les eleccions autonòmiques del 2007 formada per PSM, Esquerra Unida, Els Verds i ERC–, sobretot quant a les reaccions arran dels casos de corrupció que afectaven el seu soci, UM. Així, ERC-Mallorca abandonà tots els càrrecs no electes que tenia de resultes del pacte de govern del 2007 entre Bloc, PSOE i UM. Ja no hi havia només trencament amb el PSM, sinó que ERC mantenia clarament una estratègia totalment diferenciada de la que sostenien els que havien estat els seus socis al Bloc. Si PSM, Verds

i Iniciativa (escindit d'Esquerra Unida), tots del Bloc, feren una aliança (amb Entesa) per a les autonòmiques del maig, ERC féu camí tota sola, igual com Esquerra Unida. El resultat va afavorir el PSM i va ser nefast per a ERC i EU. Les relacions no milloraren després dels comicis. Lladó i la direcció d'ERC varen adreçar al PSM, passat l'estiu, una oferta de pacte per a les eleccions espanyoles. No hi posaven cap condició ni volien res en canvi. Però el PSM considerà que les seves aliances ja eren definides i que no calia tocar-les. De manera que ERC presentà candidatura tota sola per al 20 de novembre. El president d'ERC a Mallorca, Joan Lladó, no es presenta, però, per les Illes, sinó com a número 3 per la circumscripció de Barcelona, en una mostra de "normalitat nacional", segons el partit. Per una altra banda, el PSM presenta de cap de llista per les Balears Miquel Ensenyat, batlle d'Esporles.

Per a evitar que aquesta divisió entre els partits nacionalistes balears continuï ha nascut la Plataforma per una Veu Pròpia, formada per independents que volen la "unió de l'esquerra nacional". Fa dues setmanes, aquest col·lectiu va emetre un comunicat en el qual lamentava "la divisió amb què l'esquerra nacional es presenta a les properes eleccions" i es comprometia "a treballar perquè de cara al 2015 el votant d'aquest espai pugui disposar d'una sola oferta sòlida".

PP-PSOE. Dins el PSIB-PSOE, oficialment, no hi ha desànim electoral. El cap de llista per les Balears, Pablo Martín, assegura que "no lluitam contra el PP sinó contra l'abstenció" i es mostra convençut que guanyarà la partida contra la desmobilització del "nostre electorat". Això sí: no vol posar fites quantitatives, ni en vots ni en escons, a les seves conviccions. Seria un enorme èxit si el PSOE mantengués els quatre escons de fa tres anys. A hores d'ara cap enquesta no els els atorga, ni ningú –polític ni periodista– no ho veu possible. Les coses han canviat molt per al PSOE illenc d'ençà de les generals del 2008. Fa tres anys i mig que feia el cim de la felicitat electoral. Guanyava un altre pic al PP després de 22 anys

Miquel Ramis, secretari general del PP de les Balears, és el cap de llista a les eleccions del 20N. A la dreta, Pablo Martín Peré, cap de llista del PSIB-PSOE.

de derrotes. A més, tenia la presidència dels tres consells insulars, de l'Ajuntament de Palma i, naturalment també, del govern balear. Tot pareixia anar-li de cara. Tanmateix, a partir d'aleshores tot se li enfosquí de mala manera i a velocitat de vertigen. A hores d'ara les expectatives dels socialistes davant el 20N són entre dolentes i nefastes.

El PP, per una altra banda, viu el procés electoral justament a la inversa dels socialistes. Si fa tres anys i mig era un partit contra les cordes –pels escàndols de corrupció, sense poder institucional rellevant a les Balears, amb el govern espanyol perdut per segon cop consecutiu...–, ara viu un moment dolç. Gaudeix del suport parlamentari més potent que mai s'hagi vist al Parlament illenc –35 diputats de 59–, té la majoria absoluta de les principals institucions balears i té una fe completa que Mariano Rajoy obtindrà també la majoria absoluta al Congrés, a la qual estan convençuts que contribuiran sumant almenys un escó més dels que tengueren el 2008 a les Illes. El PP es presenta a les eleccions

amb la certesa que tornarà prendre distància en vots i escons sobre el PSOE. La candidatura encapçalada pel secretari general de la formació, Miquel Ramis, confia a obtenir cinc dels vuit escons. Seria un resultat òptim que estan segurs que es complementarà amb la majoria absoluta de Rajoy, que els assegurarà una sintonia perfecta entre els governs illenc i espanyol. Això té una gran importància estratègica per a poder plantar cara a la crisi, especialment pel que es refereix a inversions pendents a les Illes per part de l'executiu de Madrid.

Sorpresa? D'entrada, les eleccions del 20N a Balears només poden donar escons als dos grans. Segons les enquestes publicades fins ara, a les Illes PP i PSOE es continuaran quedant tots els diputats que el poble balear envia al Congrés. D'ençà del 1977 ha estat així. Només en una ocasió, el 2004, un tercer partit, la coalició Progressistes per les Illes (PSM, Esquerra Unida i Verds), va ser relativament a prop de trencar el bipartidisme. Va obtenir poc més de 40.000 vots (8,27%). Es

va quedar a uns 7.000 sufragis de l'objectiu.

Malgrat això que ha passat sempre, el PSM aspira a causar la sorpresa i obtenir un diputat. Per a assolir l'objectiu hauria d'obtenir almenys uns 45.000 vots, que és una fita que la direcció creu possible. D'aquesta manera, si el PP no augmenta gaire sobre els resultats del 2008 (208.246 sufragis, un 44,5%) i alhora el PSOE baixa molt més avall que ara fa tres anys (209.451, un 44,8%) hi hauria l'opció que el cinquè quocient del PP i el quart del PSOE fossin inferiors al nombre de vots del PSM i, per tant, els nacionalistes trencassin el bipartidisme per primer cop, a costa del cinquè escó del PP. És l'única possibilitat. Si no és així, el 5 a 3 a favor del PP pareix del tot assegurat. Si és que no hi ha cap més sorpresa i l'onada blava no marca un 6 a 2, que a hores d'ara pareix del tot impossible. Però també ho pareixia abans de les eleccions de maig, que el PP fes 35 diputats al Parlament balear.

Miquel Payeras